

7. Підходи до аналізу фінансових результатів підприємства

Марія Іванець, Ірина Бойко

Національний університет харчових технологій

Вступ: В умовах динамічного зовнішнього середовища, жорсткої конкурентної боротьби, світової фінансової кризи особливої уваги набуває досягнення цільової величини позитивного фінансового результату, що характеризує ефективність діяльності підприємства за всіма напрямками його операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Матеріали та методи: Для уточнення економічної сутності фінансових результатів та підходів до їх аналізу були використані методи узагальнення, порівняння, аналізу і синтезу.

Результати: Науковці по-різному підходять до визначення фінансового результату. Так, Крилов Е. І. стверджує, що фінансові результати - це системне поняття, яке відображає спільний результат від виробничої та комерційної діяльності підприємства у вигляді виручки від реалізації, а також кінцевий результат фінансової діяльності у вигляді прибутку та чистого прибутку [2]. Савицька Г.В. визначає, що фінансові результати діяльності підприємства характеризуються приростом суми власного капіталу (чистих активів), основним джерелом якого є прибуток від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності, а також отриманий внаслідок надзвичайних подій [4].

В П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» немає чіткого визначення фінансовий результату, а прибуток визначається як сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. Відповідно до видів діяльності можна виділити фінансові результати від операційної діяльності, фінансові результати від інвестиційної діяльності, фінансові результати від фінансової діяльності, фінансові результати в результаті надзвичайних подій.

При дослідженні фінансових результатів можуть використовуватися такі види аналізу :

4. горизонтальний (часовий) аналіз – порівняння фактичної позиції звітності з плановим періодом;

5. вертикальний (структурний) аналіз – визначення структури фінансових показників з оцінкою впливу різних факторів на кінцевий результат;

6. трендовий аналіз – полягає у виявленні загальної тенденції динаміки показників для прогнозування майбутніх результатів;

7. аналіз відносних показників (коефіцієнтів) – розрахунок відношень між окремими позиціями звіту, а також визначення взаємозв'язків показників;

8. порівняльний аналіз – проводиться порівняння показників самого підприємства з його дочірніми (філіями), а також порівняння показників даного підприємства з показниками фірм конкурентів;

9. факторний аналіз – визначення впливу окремих факторів на результативний показник.

Дослідивши наукові праці вчених можна зробити висновки, що узагальнюючим фінансовим показником діяльності підприємства є його прибуток, який стимулює розвиток підприємництва та реалізовує різні функції: він є показником ефективності діяльності підприємства, також виконує стимулюючу функцію, оскільки він є основою приросту власного капіталу.

Як правило, основні завдання аналізу фінансових результатів підприємства полягають у систематичному контролі за виконанням планів прибутку; виявленні факторів впливу на формування прибутку та розрахунки їхнього впливу; вивченні напрямків і тенденцій розподілу прибутку; виявленні резервів збільшення прибутку; розробці заходів для використання виявлених резервів [3].

Бердар М.М. визначає, що аналіз фінансових результатів підприємства повинен здійснюватись за такими основними напрямками: аналіз та оцінка рівня і динаміки показників прибутковості, факторний аналіз прибутку від реалізації продукції, робіт, послуг; аналіз фінансових результатів від іншої реалізації, позареалізаційної та фінансової інвестиційної діяльності; аналіз та оцінка використання чистого прибутку; аналіз взаємозв'язку витрат, обсягів виробництва продукції та прибутку; аналіз взаємозв'язку прибутку, руху оборотного капіталу та грошових потоків; аналіз та оцінка впливу інфляції на фінансові результати; факторний аналіз показників рентабельності [1].

Висновки: Фінансовий результат є одним з найважливіших показників, що узагальнює результати діяльності підприємства (операційної, фінансової та інвестиційної), характеризує ефективність використання його основних засобів, трудових та фінансових ресурсів тощо. За допомогою аналізу фінансових результатів підприємство має змогу підвищити ефективність своєї роботи завдяки більш раціональним способам використання ресурсів та формування раціональної структури капіталу і активів.

Література

1. Бердар М. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М. М. Бердар — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
2. Крылов Э. И. Анализ финансовых результатов предприятия: учеб. пособие / Э. И. Крылов, В. М. Власова; ГУАП. – СПб., 2006. – 256 с.
3. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В. О. Подольська, О. В. Яріш – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.
4. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник / Г. В. Савицька. 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – 668 с.